

Βρυξέλλες, 20 Μαΐου 2021
(OR. en)

8949/21

AGRI 229
FAO 17
COAFR 131
COHAFA 50
CONUN 74
ENV 323
CLIMA 117
SUSTDEV 67
DEVGEN 99
RELEX 453
SAN 310

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τα συστήματα τροφίμων του 2021 – έγκριση

1. Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, António Guterres, συγκάλεσε για το 2021 «Σύνοδο κορυφής για τα συστήματα τροφίμων», στο πλαίσιο της Δεκαετίας Δράσης του ΟΗΕ για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) έως το 2030 που αποτελεί το έτος-στόχο. Η σύνοδος κορυφής έχει προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί παράλληλα με την 76η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (14-30 Σεπτεμβρίου 2021), ενώ αυτής θα προηγηθεί τριήμερη προκαταρκτική σύνοδος κορυφής που θα φιλοξενηθεί από την Ιταλία στις 26-28 Ιουλίου 2021 στην έδρα του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) στη Ρώμη.
2. Σκοπός της συνόδου κορυφής για τα συστήματα τροφίμων είναι να δρομολογηθούν, στο ευρύτερο πλαίσιο της Ατζέντας του 2030 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τολμηρές δράσεις για τον μετασχηματισμό του τρόπου με τον οποίο ο κόσμος παράγει και καταναλώνει τρόφιμα, ώστε να εξασφαλιστεί η διαρκής ικανότητα σίτισης του αυξανόμενου παγκόσμιου πληθυσμού με βιώσιμο τρόπο. Η σύνοδος κορυφής έχει αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της κρίσης COVID-19, η οποία επιδεινώνει τις υφιστάμενες ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση σε επαρκή θρεπτικά και υγιεινά τρόφιμα παγκοσμίως.

3. Η διαδικασία της συνόδου κορυφής φέρνει σε επαφή υπευθύνους χάραξης πολιτικής και εμπειρογνώμονες από εθνικές κυβερνήσεις και διάφορα όργανα των Ηνωμένων Εθνών με βασικούς παράγοντες και ενδιαφερόμενους φορείς από την κοινωνία των πολιτών, τον ιδιωτικό τομέα και τον κόσμο της επιστήμης και της ακαδημαϊκής κοινότητας. Επιπλέον, τα μέλη του ΟΗΕ ενθαρρύνθηκαν να διοργανώσουν εθνικούς διαλόγους για τα συστήματα τροφίμων, ώστε να δοθεί στους πολίτες η ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν ενεργά με τη σύνοδο κορυφής, σύμφωνα με την αρχή ότι όλοι θα κληθούν να αναλάβουν δράση για τον μετασχηματισμό των παγκόσμιων συστημάτων τροφίμων.
4. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2020, υπό τη γερμανική Προεδρία, η Συντονιστική Ομάδα (FAO) άρχισε συζητήσεις με στόχο την προετοιμασία των συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη σύνοδο κορυφής για τα συστήματα τροφίμων. Η Ομάδα αναγνώρισε, ειδικότερα, την καθοριστική σημασία της συνόδου κορυφής για την προώθηση του οράματος της ΕΕ για ένα βιώσιμο, κλιματικά ουδέτερο και αποδοτικό ως προς τη χρήση των πόρων μέλλον, όπως ορίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και στις συναφείς στρατηγικές και τα σχέδια δράσης της, ιδίως τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα.
5. Βασιζόμενη στις διεξοδικές προπαρασκευαστικές εργασίες που διεξήγαγε η γερμανική Προεδρία, η πορτογαλική Προεδρία προώθησε τις συζητήσεις από την 1η Ιανουαρίου 2021, προτρέποντας τις αντιπροσωπίες να εξασφαλίσουν ευρύ συντονισμό σε όλους τους τομείς πολιτικής σε εθνικό επίπεδο.
6. Στις 5 Μαΐου 2021 η Συντονιστική Ομάδα (FAO) κατέληξε σε συμφωνία επί του τελικού κειμένου του σχεδίου συμπερασμάτων του Συμβουλίου, ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.
7. Κατά τη συνεδρίασή της στις 19 Μαΐου 2021, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων επιβεβαίωσε τη συμφωνία που επιτεύχθηκε από τη Συντονιστική Ομάδα (FAO) και ενέκρινε το σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου.
8. Βάσει των ανωτέρω, καλείται το Συμβούλιο να εγκρίνει το σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος κατά την προσεχή σύνοδο του στις 26 και 27 Μαΐου 2021 (Γεωργία και Αλιεία).

ΣΧΕΔΙΟ

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ
για τη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τα συστήματα
τροφίμων του 2021**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ:

- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τη «Δράση της ΕΕ για την ενίσχυση της βασισμένης σε κανόνες πολυμέρειας» (10341/19)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2019, για τη «Στήριξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης σε ολόκληρο τον κόσμο» (10997/19)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Οικοδομώντας μια βιώσιμη Ευρώπη έως το 2030 — Η πρόοδος μέχρι σήμερα και τα επόμενα βήματα» (14835/19)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τη στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο» (12099/20)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2020 με τίτλο «Βιοποικιλότητα – η ανάγκη για επείγουσα δράση» (12210/20)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 με τίτλο «Για μια κυκλική και πράσινη ανάκαμψη» (14167/20)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 29ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την «επικαιροποιημένη στρατηγική για τη βιοοικονομία» (14594/19)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2019 για την τέταρτη έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης για τη διατροφή (14457/19)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με την « Ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας» (14554/18)·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τις μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες της ΕΕ και των κρατών μελών της για τον Οργανισμό Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) (10227/18)·

1. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την πλήρη δέσμευσή του υπέρ της Ατζέντας 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, της σύμβασης-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), της συμφωνίας του Παρισιού και της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα (ΣΒΠ), και ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την αταλάντευτη υποστήριξή του προς τη Δεκαετία Δράσης για την αναζωογόνηση της υλοποίησης των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) έως το 2030. Θα εξακολουθήσουμε να συνεργαζόμαστε στενά με τον ΟΗΕ για την προώθηση και την ενίσχυση της βάσει κανόνων πολυμερούς δράσης για την εξάλειψη της φτώχειας, της πείνας και του υποσιτισμού, την προστασία του πλανήτη και την εξασφάλιση της ειρήνης και της ευημερίας για όλους τους ανθρώπους, με θεμέλιο τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.
2. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να συγκαλέσει, στο πλαίσιο της Δεκαετίας Δράσης, σύνοδο κορυφής για τα συστήματα τροφίμων με την οποία θα δρομολογηθούν τολμηρές δράσεις για τον μετασχηματισμό των τρόπων με τους οποίους ο κόσμος παράγει και καταναλώνει τρόφιμα, έτσι που να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η ικανότητά μας να παρέχουμε επαρκή, ασφαλή και οικονομικά τρόφιμα και υγιεινή διατροφή για όλους εντός των ορίων του πλανήτη μας. Η διαμόρφωση βιώσιμων συστημάτων τροφίμων και υγιεινών διατροφικών προτύπων έχει ουσιαστική σημασία για την επίτευξη της Ατζέντας 2030.
3. ΕΚΤΙΜΑ τον ανθρωποκεντρικό και λυσιτελή χαρακτήρα της συνόδου κορυφής. Πρόκειται για εξαιρετική ευκαιρία για την παγκόσμια κοινότητα να αντιμετωπίσει από κοινού τα συστημικά και αλληλένδετα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα σημερινά συστήματα τροφίμων. Η σύνοδος κορυφής έχει επίσης καίρια σημασία για την καλύτερη και πιο πράσινη ανοικοδόμηση μετά την κρίση της COVID-19 και τον αποδιοργανωτικό κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο που επιδεινώνει τις ανισότητες και χειροτερεύει την επισιτιστική ανασφάλεια και τον υποσιτισμό.
4. ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ ΠΛΗΡΩΣ να συνεργαστεί με χώρες από όλες τις περιοχές του κόσμου και με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς για την πραγμάτωση φιλόδοξων αποτελεσμάτων στη σύνοδο κορυφής καθώς και αποτελεσματικών επακόλουθων δράσεων, με γνώμονα τις γενικές αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προσέγγιση με βάση το δικαίωμα στη διατροφή. Είμαστε έτοιμοι να συμμετάσχουμε σε αυτήν την κοινή προσπάθεια, με γνώμονα την Ατζέντα 2030 και το όραμα ενός μέλλοντος βιώσιμου, κλιματικά ουδέτερου και αποδοτικού ως προς τη χρήση των πόρων, το οποίο καθορίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹ και τις συναφείς στρατηγικές και σχέδια δράσης της, ιδίως τη στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο»² και τη «στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030»³, καθώς και με γνώμονα τις δασικές πολιτικές της ΕΕ, την κοινή γεωργική πολιτική και την κοινή αλιευτική πολιτική της ΕΕ.

¹ [15051/19 + ADD 1](#), [EUCO 9/19](#), [EUCO 29/19](#), [EUCO 22/20](#).

² [8280/20](#) και [12099/20](#).

³ [8219/20](#) και [12210/20](#).

5. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τη δέσμευσή του να παγιώσει και να εντείνει τη συνεργασία του με όλους τους φορείς και τους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών που συμμετέχουν στη σύνοδο κορυφής για τα συστήματα τροφίμων και τις επακόλουθες δράσεις της, και τους ενθαρρύνει να συνεργαστούν στενά στο πνεύμα του «ενιαίου ΟΗΕ».
6. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις ακόλουθες γενικές αρχές και βασικές προτεραιότητες για τη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τα συστήματα τροφίμων του 2021:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

7. Τα συστήματα τροφίμων έχουν κρίσιμη επιρροή στη ζωή, την υγεία και την ευημερία των ανθρώπων. Έχουν επίσης θεμελιώδη σημασία για τους φυσικούς πόρους και τα οικοσυστήματα του πλανήτη. Τα σημερινά συστήματα τροφίμων συχνά παρουσιάζουν διαρθρωτικές **αδυναμίες και μη βιώσιμες τάσεις**, οι οποίες, σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες **ανισότητες** όσον αφορά την πρόσβαση σε υγιεινή διατροφή⁴, απαιτούν την **επιτάχυνση της συντονισμένης δράσης**.
8. Σύμφωνα με τη γενική αρχή της Ατζέντας 2030 «κανείς στο περιθώριο», η μετάβαση των παγκόσμιων συστημάτων τροφίμων πρέπει να είναι **δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς** και να βασίζεται σε **προσέγγιση με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα**. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στους φτωχότερους και τους πλέον ευάλωτους, καθώς και στα δικαιώματα των τοπικών κοινοτήτων και των αυτοχθόνων πληθυσμών.
9. Απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για να αντιμετωπιστούν τα **βαθύτερα αίτια και οι βασικοί παράγοντες της επισιτιστικής ανασφάλειας και του υποσιτισμού** παγκοσμίως, ιδίως η φτώχεια, οι ανισότητες, η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η αναγκαστική μετανάστευση και οι συγκρούσεις. Εν προκειμένω πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και της διατροφής σε εύθραυστα περιβάλλοντα και ανθρωπιστικά πλαίσια, τα οποία πρέπει να προσεγγιστούν με **ολοκληρωμένη ανθρωπιστική, αναπτυξιακή και ειρηνευτική προοπτική** σε όλα τα επίπεδα. Ομοίως, απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για να αντιμετωπιστεί ο κυκλικός αντίκτυπος της επισιτιστικής ανασφάλειας και να βελτιωθεί η **ανθρωπιστική επισιτιστική βοήθεια** για τη στήριξη των ευάλωτων ατόμων και κοινοτήτων σε καταστάσεις συγκρούσεων.
10. Οι γυναίκες έχουν ουσιαστική, αν και υποτιμημένη, συμβολή στη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και τη διατροφή παγκοσμίως. Η επίτευξη της ισότητας των φύλων και η άρση των κοινωνικοοικονομικών και άλλων εμποδίων διατηρούν την καίρια σημασία τους για την ενδυνάμωση των γυναικών και κοριτσιών προκειμένου να διαδραματίσουν πλήρως τον ρόλο τους στον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων.

⁴ Η υγιεινή διατροφή περιγράφεται στις [προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια \(CFS\) για συστήματα τροφίμων και τη διατροφή](#) ως ασφαλής, ποικίλη, ισορροπημένη και βασισμένη σε θρεπτικά τρόφιμα.

11. Οι προκλήσεις που σχετίζονται με τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων είναι στενά συνδεδεμένες με τις **ευρύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κόσμος όσον αφορά τη βιωσιμότητα, τη βιοποικιλότητα και το κλίμα**. Οι παγκόσμιες προσπάθειες θα πρέπει να αποσκοπούν τόσο στην ενθάρρυνση της **ενεργού συμμετοχής** όσο και στη συνεκτίμηση των **ευθυνών όλων των παραγόντων σε όλα τα στάδια του συστήματος τροφίμων**: παραγωγή, μεταποίηση, αποθήκευση, διανομή, κατανάλωση και διάθεση.
12. Η αλλαγή προς την επίτευξη βιώσιμων και ανθεκτικών συστημάτων τροφίμων πρέπει να βασιστεί σε **ολιστική και συστημική προσέγγιση** και να στηριχθεί στην **έρευνα και την καινοτομία**. Γι' αυτό απαιτείται καλύτερη χρήση και βελτίωση των **επιστημονικών, τεκμηριωμένων μεθόδων** για την εκτίμηση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών εξωτερικών επηρεασμών των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου του κρυφού τιμήματός τους, ιδίως για το περιβάλλον και την υγεία, καθώς και καλύτερη κοινή αντίληψη των συνεργειών και των πιθανών συμβιβασμών εντός και μεταξύ των διαφόρων διαστάσεων των συστημάτων τροφίμων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη στήριξη της **ερευνητικής συνεργασίας** και στη βελτίωση της **διεπαφής μεταξύ επιστήμης και πολιτικής**, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις παραδοσιακές και τις εντόπιες γνώσεις.
13. Η ισχυρή και ολοκληρωμένη **πολυμερής προσέγγιση**, που βασίζεται στον διάλογο και σε συμπράξεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε όλα τα επίπεδα, οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών, φορέων γνώσης και φορέων χάραξης πολιτικής, έχει κεντρική θέση για τον ανασχεδιασμό των προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων. Ζωτική σημασία έχει να εξασφαλιστεί η **ενεργός εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων μερών** επί ίσοις όροις, μεταξύ άλλων μέσω ενός **ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις πολιτικές** και κατάλληλων οικονομικών και χρηματοδοτικών κινήτρων.
14. Οι **κατάλληλες υπεύθυνες επενδύσεις**, τόσο από ιδιωτικούς όσο και από δημόσιους φορείς σε όλα τα επίπεδα, έχουν καίρια σημασία για την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων τροφίμων και την ενίσχυση των περιφερειακών και τοπικών αγορών. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται αποφασιστική δράση για την ενθάρρυνση της υιοθέτησης και της εφαρμογής **διεθνών μέσων για την προώθηση υπεύθυνων επενδύσεων** που στοχεύουν στην επισιτιστική ασφάλεια και διατροφή με σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων⁵, εξασφάλιση της δικαιοσύνης και της διαφάνειας στη διακυβέρνηση της εγγείου ιδιοκτησίας⁶ και ευθυγράμμιση με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους.

⁵ Ειδικότερα, των [αρχών της CFS για υπεύθυνες επενδύσεις στα συστήματα γεωργίας και τροφίμων](#).

⁶ Ειδικότερα, των [προαιρετικών κατευθυντήριων γραμμών της CFS για την υπεύθυνη διαχείριση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος γης, των αλιευμάτων και των δασών στο πλαίσιο της εθνικής επισιτιστικής ασφάλειας](#).

15. Ο μετασχηματισμός των συστημάτων τροφίμων θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τη **σχέση μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών**, καθώς και την ποικιλομορφία των εδαφών και τα ιδιαίτερα δυνατά και αδύνατα σημεία τους. Εν προκειμένω μπορεί να συμβάλει σημαντικά μια **εδαφική και κάτωθεν προσέγγιση**, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις τοπικές προκλήσεις και θα αξιοποιεί τους τοπικούς πόρους.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΩΘΗΣΕΙ Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

16. Στο πλαίσιο των γενικών αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με ειδική αναφορά στο δικαίωμα στη διατροφή, η ΕΕ⁷ έχει δεσμευθεί να συνεργαστεί με τους εταίρους της προς την επίτευξη των στόχων της συνόδου κορυφής για τα συστήματα τροφίμων στηρίζοντας την επίτευξη των ΣΒΑ.
17. Η ΕΕ επισημαίνει τις ακόλουθες οριζόντιες προτεραιότητες για τη σύνοδο κορυφής, οι οποίες θα πρέπει να έχουν συνολική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση.

Ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας

18. Η γεωργία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια πρέπει να εξασφαλίζουν την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή του αυξανόμενου παγκόσμιου πληθυσμού με βιώσιμο τρόπο. Γι' αυτό θα απαιτηθεί απομάκρυνση από τις μη βιώσιμες μεθόδους και πρακτικές παραγωγής και κλιμάκωση των **λύσεων που βασίζονται στη φύση και των προσεγγίσεων με βάση τα οικοσυστήματα**, όπως οι αγροοικολογικές πρακτικές, η βιολογική γεωργία και η αγροδασοπονία, καθώς και η αύξηση της ικανότητας για ολοκληρωμένο σχεδιασμό και διαχείριση της χρήσης γαιών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη **μείωση της υποβάθμισης του εδάφους και στη βελτίωση της υγείας του εδάφους**. Επιπλέον, η αυξημένη χρήση των πόρων γλυκών υδάτων σε συνδυασμό με συχνότερες και εντονότερες ξηρασίες απαιτούν τολμηρή δράση για την προώθηση της **βιώσιμης και ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτινων πόρων**, της αποδοτικής χρήσης των υδάτων και της πρόληψης της ρύπανσης των γλυκών υδάτων και του εδάφους.
19. Οι στιβαρές **πολιτικές για τη γεωργία και τα τρόφιμα** και τα αποτελεσματικά παγκόσμια πλαίσια για την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των γενετικών πόρων, έχουν αποφασιστική σημασία για τη στήριξη της μετάβασης προς βιώσιμα και ανθεκτικά συστήματα τροφίμων.

⁷ Στο παρόν έγγραφο, η χρήση του όρου «ΕΕ» δεν προδικάζει αν η αρμοδιότητα ανήκει στην ΕΕ, την ΕΕ και τα κράτη μέλη της ή αποκλειστικά στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Παράλληλα με τις εδαφικές προσεγγίσεις, **συστήματα δίκαιης και διαφανούς παραγωγής και περιβαλλοντικής πιστοποίησης και ποιότητας** αποτελούν σημαντικά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό αυτό. Ομοίως θα πρέπει να ενισχυθούν τα μέτρα για τη βελτίωση της **υπεύθυνης και βιώσιμης χρήσης των λιπασμάτων, των φυτοφαρμάκων και των αντιμικροβιακών**, μεταξύ άλλων καθορίζοντας στόχους μείωσής τους.

20. Η προστασία των ωκεανών και των γλυκέων υδάτων καθώς και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων έχει ουσιαστική σημασία για την παραγωγή τροφίμων για βιώσιμη και υγιεινή διατροφή. Αναγνωρίζοντας την καθοριστική συμβολή της **αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας**, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την ανάπτυξη βιώσιμων τρόπων διαχείρισης των παγκόσμιων αλιευτικών πόρων. Οι εργασίες σε αυτόν τον τομέα πρέπει να επικεντρωθούν στη **διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση των ιχθυοαποθεμάτων**, την εξάλειψη της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, την υιοθέτηση προσέγγισης με μηδενική ανοχή για την καταπολέμηση της υπεραλίευσης και την πρόληψη των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να ενθαρρύνει τη **συνεργασία** σχετικά με συγκεκριμένα μέτρα για την εξασφάλιση **αποτελεσματικής διαχείρισης της αλιείας και της βιώσιμης ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας** και των αξιακών αλυσίδων τους για τη στήριξη βιώσιμων και ανθεκτικών συστημάτων τροφίμων.
21. **Η βιοποικιλότητα και τα συστήματα τροφίμων** έχουν στενή αλληλεξάρτηση. Η απώλεια βιοποικιλότητας και η μη ορθή διαχείριση των χημικών εισροών και αποβλήτων συνιστούν σοβαρή απειλή για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα παραγωγής τροφίμων και την ανθεκτικότητα των συστημάτων τροφίμων. Επείγουσα δράση απαιτείται για την αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων παραγόντων της **απώλειας βιοποικιλότητας** στο πλαίσιο της παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων. Εν προκειμένω έχει ζωτική σημασία να μειωθεί η εξάρτηση από **τα φυτοφάρμακα και την υπερβολική χρήση θρεπτικών ουσιών**, να προστατευθεί και να χρησιμοποιηθεί με βιώσιμο τρόπο η **αγροβιοποικιλότητα**, μεταξύ άλλων μέσω αγροοικολογικών πρακτικών και βιολογικής γεωργίας, και να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της **συρρίκνωσης του πληθυσμού των επικονιαστών**, οι οποίοι είναι σημαντικότεροι για την υγεία των οικοσυστημάτων και την επισιτιστική ασφάλεια. Στη συνάρτηση αυτή, η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να επιτευχθεί συμφωνία στην COP 15 της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα⁸ σχετικά με ένα μετασχηματιστικό και φιλόδοξο **παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020**.

⁸ 15η σύνοδος της Διάσκεψης των μερών της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα.

22. Τα δάση και τα αγροδασοπονικά συστήματα συμβάλλουν με πολλούς τρόπους, άμεσα και έμμεσα, στην επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή. Απαιτούνται δε ενισχυμένες κοινές προσπάθειες για την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου των Ηνωμένων Εθνών για τα δάση 2017-2030, προκειμένου να ανασχεθεί η **παγκόσμια αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών**, μηδέ εξαιρουμένης της **παράνομης υλοτομίας**, και να επιτευχθεί βιώσιμη διαχείριση των δασών, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη διατήρηση των πρωτογενών και των υπεραιωνόβιων δασών. Αναγνωρίζοντας ότι η επέκταση της γεωργίας είναι ένας από τους κύριους παράγοντες της παγκόσμιας αποψίλωσης των δασών, έχει καίρια σημασία να εξασφαλιστούν **διαφανείς και βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού**, μεταξύ άλλων με την ελαχιστοποίηση του κινδύνου διάθεσης στην αγορά προϊόντων τα οποία συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών. Για τον σκοπό αυτό, η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να ενδυναμώσει τη **διμερή και πολυμερή συνεργασία** στις πολιτικές και τις δράσεις ώστε να ενθαρρυνθούν οι χώρες να εφαρμόσουν και να επιβάλουν φιλόδοξες, δίκαιες και λυσιτελείς πολιτικές που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών.
23. Τα **συστήματα τροφίμων** αφενός επηρεάζονται σοβαρά από την **κλιματική αλλαγή** και αφετέρου αποτελούν σημαντικό παράγοντά της. Οι υπεύθυνες επενδύσεις, η καινοτομία και η ψηφιακή τεχνολογία προσφέρουν μεγάλες δυνατότητες υπέρ της **προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και του μετριασμού της** σε όλο το φάσμα των συστημάτων τροφίμων. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να ενεργοποιήσει **λύσεις, καινοτομίες και βέλτιστες πρακτικές** που μπορούν να κλιμακωθούν και να έχουν διαρκή αντίκτυπο με κατεύθυνση την επίτευξη μηδενικής πείνας και την ολοκληρωμένη διαχείριση των στόχων για το κλίμα και τη βιωσιμότητα σε όλα τα συστήματα τροφίμων. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα των καινοτομιών για τις φτωχότερες και πλέον ευάλωτες χώρες και κοινότητες.
24. Η **δίκαιη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία** μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών συστημάτων τροφίμων. Απαιτείται δε να ενταθούν οι προσπάθειες για τη μείωση της χρήσης μη ανανεώσιμων φυσικών πόρων και την ενίσχυση των **τομέων βιολογικής βάσης**, μεταξύ άλλων με το άνοιγμα των υπεύθυνων επενδύσεων και των αγορών, καθώς και με την προαγωγή της βιώσιμης παραγωγής και επεξεργασίας βιομάζας. Επιπλέον, η **περαιτέρω ανάπτυξη του δυναμικού των βιώσιμων πηγών πρωτεϊνών** μπορεί να έχει σημαντική λειτουργία στον παγκόσμιο επισιτιστικό εφοδιασμό.

25. Η ουσιαστική **μείωση των σημερινών επιπέδων απώλειας και σπατάλης τροφίμων** είναι καίριας σημασίας για τη μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Για να επιτευχθεί ο παγκόσμιος στόχος του 2030 για μείωση κατά το ήμισυ της σπατάλης τροφίμων σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταναλωτή, και μείωση της απώλειας τροφίμων στις αλυσίδες παραγωγής και εφοδιασμού (συμπεριλαμβανομένων των απωλειών μετά τη συγκομιδή), απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για την προώθηση της διατομεακής συνεργασίας και της συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα· τη στήριξη μέτρων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης· την προώθηση του αποδοτικού ως προς τη χρήση πόρων και κυκλικού σχεδιασμού των συσκευασιών τροφίμων· την ασφαλή χρήση των υποπροϊόντων και την ανακύκλωση των απορριμμάτων τροφίμων· την υπεύθυνη βελτίωση της διάρκειας ζωής των προϊόντων και την ενίσχυση της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων σχετικά με την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.
26. Η εξασφάλιση **αξιοπρεπούς διαβίωσης και βιοτικού επιπέδου** για τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα και όλους όσους εργάζονται σε ολόκληρη την αλυσίδα τροφίμων, μεταξύ άλλων μέσω μέτρων κοινωνικής προστασίας, είναι καίριας σημασίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στον σημαντικό ρόλο των **μικροκαλλιεργητών, των γεωργικών οικογενειών και των παραγωγών μικρής κλίμακας στην αλιεία, την υδατοκαλλιέργεια και τη δασοκομία**. Για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους για την προώθηση της μετάβασης σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων, είναι σημαντικό να τους παρέχεται καλύτερη πρόσβαση σε αγορές, παραγωγικά περιουσιακά στοιχεία και πολλαπλασιαστικό υλικό, χρηματοδότηση και ασφάλιση· να τους προσφέρονται καλύτερη διαχείριση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της γης, των υδάτινων και των αλιευτικών περιοχών, δίκαιες συνθήκες εργασίας και αξιοπρεπείς εγκαταστάσεις υγιεινής· να ενισχυθεί η πρόσβασή τους στην έρευνα, τη γνώση, την τεχνολογία και την καινοτομία· και να αναγνωριστεί ο ρόλος των τοπικών και μικρών αλυσίδων εφοδιασμού.
27. Για μια διαδικασία συμπεριληπτικής μετάβασης απαιτείται η δέουσα αναγνώριση του βασικού ρόλου που διαδραματίζουν οι **αυτόχθονες πληθυσμοί και οι τοπικές κοινότητες κατέχουν βασικό ρόλο στα συστήματα τροφίμων**, με την περαιτέρω αυτονόμησή τους και την προστασία των δικαιωμάτων τους. Είναι επίσης αναγκαίο να βελτιωθούν οι προοπτικές και το βιοτικό επίπεδο των **γυναικών και των νέων** στις αγροτικές περιοχές. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να υπογραμμίσει την ανάγκη για συνεχή και επιταχυνόμενη δράση προς τον σκοπό αυτό.
28. Για την αντιμετώπιση της επισιτιστικής ανασφάλειας και του υποσιτισμού σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και παρατεταμένης κρίσης απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες. Εν προκειμένω, η **ανθρωπιστική επισιτιστική βοήθεια** αποτελεί βασικό στοιχείο της επισιτιστικής ανθεκτικότητας, προστατεύοντας ζωές και μέσα διαβίωσης και διευκολύνοντας την ταχύτερη ανάκαμψη.

Περισσότερες προσπάθειες είναι αναγκαίες για την προώθηση **αποτελεσματικότερων μηχανισμών επισιτιστικής βοήθειας**, συμπεριλαμβανομένων της προληπτικής δράσης, της μεταφοράς μετρητών και της τοπικής προμήθειας ειδών διατροφής, που μπορούν επίσης να συμβάλουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρωπιστικών παρεμβάσεων και στη στήριξη των τοπικών συστημάτων τροφίμων.

Προώθηση της υγιεινής διατροφής μέσω βιώσιμων συστημάτων τροφίμων

29. Τα σημερινά **πρότυπα κατανάλωσης τροφίμων** πρέπει να γίνουν πιο βιώσιμα. Εν προκειμένω, ο ρόλος των καταναλωτών είναι καίριας σημασίας. Η υποστήριξη και η προώθηση βιώσιμων, ασφαλών, υγιεινών και ποικίλων διατροφικών μοντέλων, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων φυτικής προέλευσης, μέσα από **βελτιωμένα περιβάλλοντα τροφίμων, την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση και την πρόσβαση στην ενημέρωση**, θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παγκόσμιων προσπαθειών για τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων. Εν προκειμένω, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση της ευκρινούς επικοινωνίας με τους καταναλωτές, ιδίως μέσω διαφανών **συστημάτων επισημάνσης** και διατροφικής εκπαίδευσης.
30. Παράλληλα με τις συνεχείς κοινές προσπάθειες για την εξάλειψη της πείνας και την καταπολέμηση της επισιτιστικής ανασφάλειας, ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται για την αντιμετώπιση του διογκούμενου προβλήματος της **κακής διατροφής** σε όλες τις μορφές, συμπεριλαμβανομένης της συνύπαρξης του υποσιτισμού με το **υπερβολικό βάρος, την παχυσαρκία** και άλλες μη μεταδιδόμενες **ασθένειες που σχετίζονται με τη διατροφή**. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη διατροφή που χρειάζονται τα **παιδιά και οι έφηβοι** προκειμένου να μεγαλώσουν και να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητες τους, μεταξύ άλλων μέσω προγραμμάτων διατροφής στα σχολεία. Η διεθνής καθοδήγηση σχετικά με τις πολιτικές για την προώθηση της υγιεινής διατροφής είναι αναγκαία, ιδίως για τους φτωχότερους και τους ηλικιωμένους, καθώς και για τις γυναίκες και τα παιδιά που ζουν σε εύθραυστα περιβάλλοντα. Η ΕΕ υποστηρίζει την εκτεταμένη χρήση δεικτών σχετικά με την ελάχιστη διατροφική ποικιλία με σκοπό την παρακολούθηση της κατανάλωσης ποικίλων τροφών μεταξύ των πληθυσμιακών ομάδων.
31. Οι υπεύθυνες **πρακτικές εμπορίας** και οι στοχευμένες **πολιτικές τιμολόγησης** μπορούν να βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό τους καταναλωτές στην ορθή επιλογή τροφίμων, συμβάλλοντας παράλληλα στην **ενισχυμένη διαφάνεια της αγοράς** και τη δικαιότερη αποζημίωση των παραγωγών. Ομοίως, ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στην προώθηση, αφενός, της ενισχυμένης χρήσης **βιώσιμων πολιτικών για τις δημόσιες και ιδιωτικές συμβάσεις** και, αφετέρου, της ενσωμάτωσης προαιρετικών προτύπων βιωσιμότητας σε αυτές τις πολιτικές.

32. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να ενθαρρύνει τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την αύξηση της **προσβασιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας της υγιεινής διατροφής μέσω βιώσιμων συστημάτων τροφίμων**, μεταξύ άλλων για τις ευάλωτες ομάδες.

Ενίσχυση της ασφάλειας των τροφίμων και της δημόσιας υγείας

33. Η εγγύηση της ασφάλειας των τροφίμων που παρέχονται στους καταναλωτές είναι υψίστης σημασίας. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται η ικανότητα επαρκούς **ιχνηλάτησης των τροφίμων σε ολόκληρη την αλυσίδα τροφίμων και ελαχιστοποίησης των κινδύνων**, μεταξύ άλλων στα στάδια μεταποίησης και λιανικής πώλησης, καθώς και η ικανότητα αποτελεσματικής **καταπολέμησης της απάτης στον τομέα των τροφίμων**. Εν προκειμένω, η ΕΕ επιβεβαιώνει την πλήρη στήριξή της στο σημαντικό έργο των **διεθνών οργανισμών τυποποίησης**, ιδίως της Επιτροπής του Codex Alimentarius, της Επιτροπής Φυτοϋγειονομικών Μέτρων (CPM) στο πλαίσιο της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (IPPC) και του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ). Η ανάπτυξη επιστημονικών και τεκμηριωμένων διεθνών προτύπων από τους εν λόγω οργανισμούς θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τη βιωσιμότητα των συστημάτων τροφίμων.
34. Βασική προϋπόθεση για τον επιτυχή μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων είναι η πλήρης εφαρμογή της **προσέγγισης «Μία υγεία»**, δεδομένου ότι η υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών και του κοινού περιβάλλοντός τους είναι άρρηκτα συνδεδεμένα. Εν προκειμένω, η **τριμερής συνεργασία** μεταξύ του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ) και του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) θα πρέπει να ενισχυθεί και να **επεκταθεί** περαιτέρω ώστε να συμπεριλάβει επί ίσοις όροις το **πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον (UNEP)**. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ χαιρετίζει τη νεοσυσταθείσα **ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου «Μία υγεία»**, στην οποία συμμετέχουν ο FAO, ο ΟΙΕ, ο ΠΟΥ και το UNEP.
35. Η **μικροβιακή αντοχή (AMR)** αποτελεί θεμελιώδη απειλή για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων και για την παραγωγή ασφαλών και βιώσιμων τροφίμων. Η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει σθεναρά την **υπεύθυνη, συνετή και βιώσιμη χρήση των αντιμικροβιακών** και επαναλαμβάνει την έκκλησή της για σταδιακή κατάργηση της χρήσης τους ως αυξητικών παραγόντων. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να τονίσει την επείγουσα ανάγκη να ενταθούν οι παγκόσμιες προσπάθειες για την εφαρμογή του **παγκόσμιου σχεδίου δράσης του 2015 για τη μικροβιακή αντοχή** μέσω της προσέγγισης «Μία υγεία».

36. Η πρόληψη και η ετοιμότητα για την αντιμετώπιση **ζωνοδόσων** είναι ζωτικής σημασίας. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να ενισχυθούν οι μηχανισμοί ελέγχου και αντίδρασης και να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν καλύτερα διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές για αυστηρότερα μέτρα ασφάλειας και υγιεινής, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ). Εν προκειμένω, θα πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη οι κίνδυνοι της **εμφάνισης και μετάδοσης νέων ζωνοδόσων**, που συνδέονται με τη ζωική παραγωγή, καθώς και με την ανθρώπινη παρέμβαση σε οικοσυστήματα και είδη άγριας πανίδας. Αυξημένες προσπάθειες απαιτούνται για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένων μέτρων για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου άγριων ειδών.

Συμβολή στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα των συστημάτων τροφίμων μέσω του εμπορίου

37. Το ανοικτό, διαφανές και βασιζόμενο σε κανόνες διεθνές εμπόριο, σύμφωνα με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), και τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εξασφάλιση της πρόσβασης όλων σε επαρκή, ασφαλή και υγιεινή διατροφή. **Οι πολυμερείς και διμερείς εμπορικές συμφωνίες μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη φιλόδοξων στόχων βιωσιμότητας σε σχέση με τα συστήματα τροφίμων**, ιδίως σε βασικούς τομείς όπως η αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα· η βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, της γης και των δασών· η καταπολέμηση της αποψίλωσης των δασών και της παράνομα υλοτομημένης ξυλείας· η καταπολέμηση και η πρόληψη της περαιτέρω εξάπλωσης της μικροβιακής αντοχής· η προώθηση της ορθολογικής και συνετής χρήσης των φυτοφαρμάκων· η βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων· και η διαφύλαξη των αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τους εμπορικούς εταίρους της και να τους στηρίζει, ιδίως τις αναπτυσσόμενες χώρες, για να πλαισιώσει τη μετάβαση προς βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Η ΕΕ επαναλαμβάνει επίσης ότι στηρίζει τις προσπάθειες **μεταρρύθμισης του ΠΟΕ** με σκοπό την ενίσχυση της συμβολής του ΠΟΕ στη βιώσιμη ανάπτυξη.
38. Παράλληλα με το διεθνές εμπόριο, θα πρέπει να αναγνωριστεί δεόντως η συμβολή του **περιφερειακού και του τοπικού εμπορίου** σε βιώσιμα και ανθεκτικά συστήματα τροφίμων, μεταξύ άλλων μέσω **μικρών αλυσίδων εφοδιασμού**. Η ανάπτυξη, η ενίσχυση και η βελτίωση της **πρόσβασης σε περιφερειακές και τοπικές αγορές** είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών και παγκόσμιων συστημάτων τροφίμων, καθώς με αυτόν τον τρόπο ενισχύονται τόσο η βιωσιμότητα όσο και η ανθεκτικότητα των συστημάτων τροφίμων.

Νέες χρηματοδοτικές λύσεις και επιχειρηματικά μοντέλα

39. Για την προώθηση βιώσιμων συστημάτων τροφίμων απαιτούνται νέες **χρηματοδοτικές λύσεις και επιχειρηματικά μοντέλα** για τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένης στήριξης, κατά περίπτωση, μέσω μεικτής χρηματοδότησης, μηχανισμών επιμερισμού των κινδύνων και συστημάτων ασφάλισης. Μέσω αυτών θα πρέπει, ιδίως, να προωθείται η **πρόσβαση σε χρηματοδότηση για βιώσιμες και υπεύθυνες επενδύσεις σε συστήματα τροφίμων**, με έμφαση στους μικροκαλλιεργητές, τις γεωργικές οικογένειες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι **μηχανισμοί λογοδοσίας** και οι διασφαλίσεις για την πρόληψη πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων είναι καίριας σημασίας εν προκειμένω.
40. Σταδιακά θα πρέπει να καταργηθούν τα κίνητρα που έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για το περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και το κλίμα. Εν προκειμένω, η ΕΕ χαιρετίζει την έγκριση του **συστήματος περιβαλλοντικών οικονομικών λογαριασμών των Ηνωμένων Εθνών** και ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την προώθηση της χρήσης της **λογιστικής απεικόνισης του φυσικού κεφαλαίου** από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σε ολόκληρο το σύστημα τροφίμων.

Βελτίωση της επιστημονικής γνώσης και εξασφάλιση ισχυρής διεπαφής επιστήμης-πολιτικής

41. Για την καλύτερη κατανόηση των προκλήσεων και των ευκαιριών που συνδέονται με τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων και για τον καθορισμό προτεραιοτήτων δράσης, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν περαιτέρω **επιστημονικές και τεκμηριωμένες αξιολογήσεις** των συστημάτων τροφίμων σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
42. Ομοίως, για τη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων σχετικά με το μέλλον των συστημάτων τροφίμων, οι κυβερνήσεις, ο ιδιωτικός τομέας, τα ερευνητικά ιδρύματα, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι καταναλωτές πρέπει να έχουν πρόσβαση στις **βέλτιστες τεχνικές και κοινωνικοοικονομικές γνώσεις**, με τη δέουσα αναγνώριση της παραδοσιακών και εντόπιων γνώσεων. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να εντείνει τη **μεταφορά γνώσης, καινοτομίας και τεχνολογίας** σε αυτό το πλαίσιο.
43. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να συμβάλει στην **ενίσχυση της διακυβέρνησης των συστημάτων τροφίμων** σε διάφορα επίπεδα, μεταξύ άλλων μέσω πολυμερών και διακυβερνητικών μηχανισμών, και να εξασφαλίσει μια **ισχυρή διεπαφή επιστήμης-πολιτικής** ώστε να είναι δυνατή η λήψη πλήρως ενημερωμένων αποφάσεων πολιτικής.

44. Εν προκειμένω, η ΕΕ αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο της **Επιτροπής για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια (CFS)** και της **ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή (HLPE)** της εν λόγω επιτροπής. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να ενθαρρύνει τις χώρες και όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς να ενισχύσουν την αποδοχή και την εφαρμογή των μέσων πολιτικής της CFS. Εν προκειμένω, η ΕΕ τονίζει ιδιαίτερα τη σημασία των **προαιρετικών κατευθυντήριων γραμμών της CFS για τα συστήματα τροφίμων και τη διατροφή που εγκρίθηκαν πρόσφατα** και ζητεί την ευρεία εφαρμογή τους.

ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΚΟΡΥΦΗΣ

45. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να εξασφαλίσει ένα **φιλόδοξο αποτέλεσμα** από τη σύνοδο κορυφής για τα συστήματα τροφίμων που θα **λειτουργήσει καταλυτικά για τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων**, με μια προσέγγιση με βάση το δικαίωμα στη διατροφή, μέσω κοινού οράματος που αποτυπώνεται σε ένα **σαφές πρόγραμμα δράσης**, ευθυγραμμισμένο με τις ρυθμίσεις παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για τους ΣΒΑ.
46. Για να δοθεί συνέχεια με αποτελεσματικό τρόπο στη σύνοδο κορυφής απαιτούνται **ισχυρή συνεργασία με τον ΟΗΕ και ενίσχυση των υπό εξέλιξη πρωτοβουλιών του ΟΗΕ** με σκοπό την επίτευξη των ΣΒΑ, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αποφεύγονται οι επαναλήψεις ή οι επικαλύψεις των ροών εργασιών. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι **υφιστάμενοι διακυβερνητικοί και θεσμικοί μηχανισμοί** προκειμένου τα αποτελέσματα της συνόδου κορυφής να κατευθύνουν νέες δράσεις και να τονώσουν την πρόοδο, καθώς και για τη μέτρηση και την ανάλυση του αντικτύπου της συνόδου κορυφής στο ευρύτερο πλαίσιο της Ατζέντας του 2030. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται **στενή συνεργασία και συντονισμός** μεταξύ των **σχετικών οργανισμών και φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών**, ιδίως του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), του Διεθνούς Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (IFAD), του Παγκόσμιου Προγράμματος Τροφίμων (WFP), της Επιτροπής για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια (CFS), του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίημωσης (UNCCD), του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΟΙΕ), της Επιτροπής του Codex Alimentarius και της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (IPPC).

47. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται προκειμένου τα **αποτελέσματα της συνόδου κορυφής** να ληφθούν δεόντως υπόψη σε **πολυμερείς πρωτοβουλίες και επικείμενες εκδηλώσεις**, όπως η σύνοδος κορυφής για τη διατροφή με σκοπό την ανάπτυξη (Τόκιο, Δεκέμβριος 2021), η διάσκεψη για την παγκόσμια υδατοκαλλιέργεια (Σανγκάη, Σεπτέμβριος 2021), η διάσκεψη (COP 26) για την κλιματική αλλαγή (Γλασκώβη, Νοέμβριος 2021), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα (UNCBD COP 15) (Κουνμίνγκ, Οκτώβριος 2021), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίημωσης (UNCCD COP 15) (Σεπτέμβριος 2021), η διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τους ωκεανούς (Λισαβόνα 2022), η διάσκεψη της Στοκχόλμης 50+ (Στοκχόλμη 2022) και η διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το νερό 2023 (Νέα Υόρκη, 22-24 Μαρτίου 2023).

Δράσεις και πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ

48. Η ΕΕ έχει ως στόχο να δώσει το παράδειγμα για την προώθηση της διαδικασίας μετασχηματισμού μετά τη σύνοδο κορυφής, μαζί με τους εταίρους της και όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, και είναι έτοιμη να προαγάγει **συμμαχίες και εταιρικές σχέσεις** για τον σκοπό αυτό.
49. Στο πλαίσιο των ευρύτερων πολιτικών της δράσεων για την εξασφάλιση επισιτιστικής ασφάλειας και διατροφής, καθώς και για την υλοποίηση της Ατζέντας του 2030 εντός της ΕΕ και πέραν αυτής, η ΕΕ έχει ως στόχο, στις σχέσεις με τους εμπορικούς της εταίρους, να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στα βιώσιμα συστήματα τροφίμων με σκοπό την από κοινού διασφάλιση της επιτυχούς μετάβασης σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως εκ τούτου, η ΕΕ προτίθεται να συμπεριλάβει **ειδικό κεφάλαιο σχετικά με τη βιωσιμότητα των συστημάτων τροφίμων στις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ** που τελούν επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση και να ενισχύσει τη συνεργασία στον τομέα αυτό με χώρες που έχουν ήδη συνάψει εμπορικές συμφωνίες με την ΕΕ.
50. Η ΕΕ έχει επίσης δεσμευτεί να συνεχίσει τις υπό εξέλιξη προσπάθειές της για την ανάπτυξη **βιώσιμου και ανθεκτικού συστήματος τροφίμων της ΕΕ** και είναι έτοιμη να μοιραστεί τη γνώση, την εμπειρογνωμοσύνη και την εμπειρία της με τους εταίρους της. Οι **κυριότερες βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες δράσεις και πρωτοβουλίες** που προτίθεται να αναλάβει η ΕΕ για τον σκοπό αυτό, ιδίως στο πλαίσιο της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» και της στρατηγικής **«Από το αγρόκτημα στο πιάτο»**, περιλαμβάνουν:
- την ανάπτυξη νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για βιώσιμα συστήματα τροφίμων·
 - την εκπόνηση, από κοινού με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, κώδικα δεοντολογίας για υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές και πρακτικές εμπορίας·

- την ανάπτυξη δεσμευτικών στόχων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, με βάση τη νέα μεθοδολογία για τη μέτρηση της σπατάλης τροφίμων·
- την ανάπτυξη «κατευθυντήριων γραμμών για τη βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια», ώστε να εξασφαλιστεί η βιώσιμη παραγωγή τροφίμων από υδατοκαλλιέργεια υπό βιώσιμη διαχείριση·
- την εκπόνηση νομοθεσίας για την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση της διάθεσης προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση ή την υποβάθμιση των δασών στην αγορά της ΕΕ, καθώς και περαιτέρω πρωτοβουλίες για την ανασχεση της αποψίλωσης των δασών και την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των δασών·
- την ανάπτυξη μέτρων για την αύξηση των γεωργικών εκτάσεων βιολογικής γεωργίας της ΕΕ, την αύξηση της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας και την αύξηση της κατανάλωσης βιολογικών προϊόντων·
- την ανάπτυξη μέτρων για την επίτευξη ποσοτικών στόχων μείωσης για τα φυτοφάρμακα, τα αντιμικροβιακά και τις απώλειες θρεπτικών ουσιών·
- τη δρομολόγηση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για τη στήριξη φιλόδοξων διεθνών και διεπιστημονικών έργων έρευνας και καινοτομίας για βιώσιμα συστήματα τροφίμων (μεταξύ άλλων μέσω σύμπραξης με τίτλο «ασφαλή και βιώσιμα συστήματα τροφίμων για τους ανθρώπους, τον πλανήτη και το κλίμα»)·
- την ανάπτυξη «πρωτοβουλίας της ΕΕ για την ανθρακοδεσμευτική γεωργία» για την πιστοποίηση της αφαίρεσης άνθρακα βάσει αξιόπιστης και διαφανούς παρακολούθησης και επαλήθευσης·
- την κατάρτιση πρότασης για την παροχή εναρμονισμένου συστήματος διατροφικής επισήμανσης στο μπροστινό μέρος της συσκευασίας βάσει επιστημονικών στοιχείων και βιώσιμου πλαισίου επισήμανσης·
- τη δρομολόγηση πρωτοβουλιών με σκοπό την αλλαγή της σύστασης των μεταποιημένων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του καθορισμού ανώτατων επιπέδων για ορισμένες θρεπτικές ουσίες, και για τον περιορισμό της προώθησης τροφίμων με υψηλή περιεκτικότητα σε αλάτι, ζάχαρη ή/και ορισμένες λιπαρές ουσίες·
- την επανεξέταση του προγράμματος προώθησης της ΕΕ για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα και του προγράμματος της ΕΕ για τα σχολεία, καθώς και τη στήριξη της ΕΕ για την προμήθεια τροφίμων με σκοπό την ενίσχυση της παραγωγής, της διαθεσιμότητας και της υιοθέτησης υγιεινών και βιώσιμων τροφών·

- τη βελτίωση της ετοιμότητας για επισιτιστικές κρίσεις, την ενίσχυση της προληπτικής δράσης για την αντιμετώπιση επισιτιστικών κρίσεων και την περαιτέρω λειτουργικότητα του Παγκόσμιου Δικτύου για την Καταπολέμηση των Επισιτιστικών Κρίσεων σε ολόκληρο τον άξονα ανθρωπιστικής βοήθειας-ανάπτυξης-ειρήνης.
-